

מסורת הש"ס

(א) [פסחדין ד: כה"ע] ת"כ חובב פ"יא ה"ה, ט' לעיל לו' לקמן בבב: א פסחדין ד: (ד) יומא טו: גג: ט) שם טו: גג: (ז) שם נח: (ז) (צ"ל דתניא) סוכה ו: גדה כו: (ח) דרביים ב' כו: (ט) לקמן לט: י' ועי' פסחדין ד: ד"ה דין דמלתא קושא זו: (ז) יומא פ"ה ה"ה, ט' שייך לעמי שאח"ז:

הגהות הב"ח

(א) גמ' התם דל חד קרא טילה לגופיה וחד לסכך פשו תלת אמאי הלמא וכו' האי מקרא: **(ב)** שם ושע' למטה ההוא כמגלה זו: (ד) רש"י ד"ה התם דל חד קרא לגופיה:

גליון הש"ס

[גמ'] ובפר א"ע"פ שלא נתן למעלה אלא לסכך פשו תלת דף נג ע"ב בתוס' ד"ה אומה עמק וכו': **[רש"י** ה"ה נאמריו דמים וכו' דרביים דם וחזק. עיין לעיל דף לו ע"ב תוס' ד"ה מנין:

שינויי נוסחאות

[א] צ"ל התם דל חד קרא לגופיה (ו)כ"ה בבב"א וכו' (ס:); **[ב]** שבעים בחיב (כ"ה); וכו' כנצ"ח וצ"ל הפסח הנקודה אחר מכת בחיב (דקס:); **[ג]** כצ"ל ור' א' טוסף דתניא: **[ד]** שיכול ל"ג (רש"י סנהדרין ד ע"ב, וכו' בבב"א ור'א); **[ה]** מכת שיעול משמע שוא' ממת טעם על מה קרא לא יליף דלא שייכי דיה לשון שפיכה כי אס וזיקה (ט:); **[ו]** שהיא במתנה אצבע אלא צניין אצ למד מן התמחויות דאף אה כפר במתנה אחת: **[ז]** צפנים. בחטאות הפנימיות: **[ח]** בחוץ. בחטאות החיצונות: **[א]** עשה ולא כלום. בפירקין ט' יליפינן לה: **[חזן** מחוץ. חטאת מעולה: **[דין** חטאת החיצונה שהיא חטאת וכתיב דה ארבע קרנות כמו שאמרנו למעלה קרנת קרנת קרנות מחטאת הפנימית שהיא חטאת ונאמרנו דה ארבע קרנות כדלקמן [מ]. למעלה הוא אומר קרן קרנות צפר כהן משים הרי שמים למטה הוא אומר צפר העדה קרן קרנות וי' ארבע: **[ולא** יוסיח חוץ. דשאר דמים (י') חוץ ולא נאמר בהן קרנות: **[מינעי** ליה לגופיה. בכל חד ולא ללמד שכפר על החטא: **[אימא** וכפר כו'. אכל למיעקרינהו לגמרי לא: **[א"כ**. דדרשינן כפר אע"פ שמתן כולן למטה מן החוט: **בעולם** חורם קרנות. ופרכינן ואי דרחמנא (ט) **אמר**. דליצטלון צדיעבד מוכסר ליצטלון וכי כתביניהו למזוה כתביניהו: **איזוהו דבר** שצריך ששגשג. וכפר היו אומר אלו קרנות וכדאמריינן דכל חד וחד מייעט חדא קרן וקס ליה אקרן אחת לעבד דאי כדקאמרת לאשמעינן דאי ייבז כוליהו למטה כשר (למטה) ארבע וכפר הוה ליה למיכתב להכשיר למטה מתנות למטה: **[אימא** **וכפר** אף ע"פ שגם נתן אלא אחת למטה ושלג למען. ולהכי לא כתיבי ארבעה משום דחדא מיהא (לא) מעבבא בלמעלה ותלת איתכשרי למטה אכל למיעקרינהו לא: **הוה ממנו**. מדס פר יום הכפורים צסדר יומא [דף גג:]: **אחת למעלה ושבע למטה**. כדכתיב על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע פעמים (ויקרא טו) וקא ס"ד אחת מחצי עביו של כפרת ולמעלה ושבע מחציה ולמטה: **ומשני** **ההוא כמגליף**. כדמפרש ואזיל: **כמגנדנא**. כלדס המכה מלקות ארבעים כצלושה ב' זו למטה ממו צסמךין ולא האחת אחת מחציו ב'א) ולמעלה והשאר מחציו ולמטה והא דקתי האחת חלוקה מהשבע ב'ב) לענין צידוד ידו קתי כדמפרש התם (יומא נה) כשהוא מזה למעלה מנדד ידו למטה וכשהוא מזה למטה מנדד ידו למעלה: **הוה על טהרו**. והתנן התם [מג:] הוה על טהרו של מוצח הפנימי כדכתיב והוה עליו מן הדס וגו' (ויקרא טז):

מלאי

התם א (ב) חד קרא כוליה לגופיה וחד לסככה אתאי הלכתא וגרעתה לשלישית ואוקימתה אטפח אלא מעתה יוטמאה שבועים שבעים ב אהני קרא ואהני מסורת ארבעים ותרין בעיא למיתב שאני התם דכתיב יגדרתה ותנא מייתי לה מהכא ב 26 וכפר 3 וכפר 4 וכפר מפני הדין שיכול ד והלא דין הוא נאמרו דמים למטה ונאמרו דמים למעלה מה מתן ה דמים האמורים למטה שנתנן במתנה כיפר אף דמים האמורים למעלה שנתנן במתנה אחת כיפר או כלך לדרך זו נאמרו דמים בפנים ונאמרו דמים בחוץ מה דמים האמורים בפנים 3 חיסר אחת מן המתנות לא עשה ולא כלום אף דמים האמורים בחוץ נראה למי דומה דנין חוץ מחוץ ואין דנין חוץ מבפנים 1 או כלך לדרך זו דנין חטאת וארבע קרנות מחטאת וארבע קרנות תלמוד לומר 2 וכפר וכפר (מפני הדין) וכפר אע"פ שלא נתן אלא שלש וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים וכפר אע"פ שלא אלא אחת והאי מיבעי ליה לגופיה אמר רבא בר אדא מרי אסברא לי אמר קרא וכפר ונסכלה זו היא כפרה זו היא סליחה אימא וכפר אע"פ שלא נתן אלא שלש למעלה ואחת למטה וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים למטה 1 ושתיים למעלה 2 וכפר אע"פ שלא נתן למעלה אלא כמטה אלא בר יצחק א"כ ביטלת תורת ארבע ה קרנות ואי רחמנא אמר ליבטלון אמר רבא 3 איזוהו דבר שצריך שלש הוא אומר אלו קרנות אימא וכפר אע"פ שלא נתן אלא אחת למעלה ושלש למטה לא מצינו דמים שחצייין למעלה וחצייין למטה ולא והתנן 4 הוזה ממונו אחת למעלה ושבע למטה 5 כמצליף 6 מאי כמצליף מחוי רב יהודה כמגנדנא 7 הוזה על טהרו של מוצח שבע פעמים

התם **דל חד** ^(א) **לגופיה**. פש להו ארבע: **וחד** **לסכך**. מאחר שהתחיל לפרש תבניתה פירש סכך עם דפנותיה פשו תלת: **אתאי הינכחא**. שנאמרה למשה מסיני יא וגרעתה לשלישית כך נאמרה הלכה שהשלישית דייה צטפח היינו דתנן 1 שמים כללכתן שלישית אפי' טפח:

וטמאה שבעים שבעים. כתיב נימא נמי אהני מסורת לטפיו פלגא דמוספ' שבעים על שבעים ב1 ואהני מקרא לצזורי פלגא נמלאת מוסיק על שבעי" כ"ח חזיו של כ"ו: **צעי' למיטב** ימי טומאה יולדת נקבה: **שאני הסס דכתיב כגדסה**. משמע שלא ירד הכתוב למנין ימים אלא למנין שבעות שהגדה שזוע אחת והיוולדת שבעים שאס אחת אומר שבעים הפלגת מתורת גדה הרצה אכל כשאתה אומר שבעים קרצת' לתורת דה: **וסנא**. דמתני' 2 לא מייתי להא דצ"ה כרז הוה אלא מנסא: **וכפר וכפר**. צשעיר נשיא ושעירה וכצבה ד3 שכולן על המוצח החילון: **מפני** **הדין**. שחור חלילה ומלמד על החטאת החילונה שכל מתנותיה מעבדות לכך נאמרו אלו להכשיר אס חיסר: **והלא** **דין הוא**. להכשירה במתנה אחת וקרא למה לי: **נאמרו דמים למטה**. מחוט הסיקרא כל הדמים חוץ מחטאת: **ונאמרו** דמים למעלה. מחוט הסיקרא חטאת. מה 411 מחמונים כפר במתנה אחת 5 כדכתי 6 ודס וצריך ישפך וומיו חטאת מהאי קרא לא יליף דלא שייכי דיה לשון שפיכה כי אס וזיקה 711 שהיא במתנה אצבע אלא צניין אצ למד מן התמחויות דאף אה כפר במתנה אחת: **צפנים**. בחטאות הפנימיות: **בחוץ**. בחטאות החיצונות: **לא עשה ולא כלום**. בפירקין ט' יליפינן לה: **חוץ מחוץ**. חטאת מעולה: **דין חטאת החיצונה** שהיא חטאת וכתיב דה ארבע קרנות כמו שאמרנו למעלה קרנת קרנת קרנות מחטאת הפנימית שהיא חטאת ונאמרנו דה ארבע קרנות כדלקמן [מ]. למעלה הוא אומר קרן קרנות צפר כהן משים הרי שמים למטה הוא אומר צפר העדה קרן קרנות וי' ארבע: **ולא יוסיח חוץ**. דשאר דמים 111 חוץ ולא נאמר בהן קרנות: **מינעי** **ליה לגופיה**. בכל

חד ולא ללמד שכפר על החטא: **אימא** **וכפר** כו'. אכל למיעקרינהו לגמרי לא: **[א"כ**. דדרשינן כפר אע"פ שמתן כולן למטה מן החוט: **בעולם** חורם קרנות. ופרכינן ואי דרחמנא 111 **אמר**. דליצטלון צדיעבד מוכסר ליצטלון וכי כתביניהו למזוה כתביניהו: **איזוהו דבר** שצריך ששגשג. וכפר היו אומר אלו קרנות וכדאמריינן דכל חד וחד מייעט חדא קרן וקס ליה אקרן אחת לעבד דאי כדקאמרת לאשמעינן דאי ייבז כוליהו למטה כשר (למטה) ארבע וכפר הוה ליה למיכתב להכשיר למטה מתנות למטה: **[אימא** **וכפר** אף ע"פ שגם נתן אלא אחת למטה ושלג למען. ולהכי לא כתיבי ארבעה משום דחדא מיהא (לא) מעבבא בלמעלה ותלת איתכשרי למטה אכל למיעקרינהו לא: **הוה ממנו**. מדס פר יום הכפורים צסדר יומא [דף גג:]: **אחת למעלה ושבע למטה**. כדכתיב על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע פעמים (ויקרא טו) וקא ס"ד אחת מחצי עביו של כפרת ולמעלה ושבע מחציה ולמטה: **ומשני** **ההוא כמגליף**. כדמפרש ואזיל: **כמגנדנא**. כלדס המכה מלקות ארבעים כצלושה ב' זו למטה ממו צסמךין ולא האחת אחת מחציו ב'א) ולמעלה והשאר מחציו ולמטה והא דקתי האחת חלוקה מהשבע ב'ב) לענין צידוד ידו קתי כדמפרש התם (יומא נה) כשהוא מזה למעלה מנדד ידו למטה וכשהוא מזה למטה מנדד ידו למעלה: **הוה על טהרו**. והתנן התם [מג:] הוה על טהרו של מוצח הפנימי כדכתיב והוה עליו מן הדס וגו' (ויקרא טז):

מלאי

התם א (ב) חד קרא כוליה לגופיה וחד לסככה אתאי הלכתא וגרעתה לשלישית ואוקימתה אטפח אלא מעתה יוטמאה שבועים שבעים ב אהני קרא ואהני מסורת ארבעים ותרין בעיא למיתב שאני התם דכתיב יגדרתה ותנא מייתי לה מהכא ב 26 וכפר 3 וכפר 4 וכפר מפני הדין שיכול ד והלא דין הוא נאמרו דמים למטה ונאמרו דמים למעלה מה מתן ה דמים האמורים למטה שנתנן במתנה כיפר אף דמים האמורים למעלה שנתנן במתנה אחת כיפר או כלך לדרך זו נאמרו דמים בפנים ונאמרו דמים בחוץ מה דמים האמורים בפנים 3 חיסר אחת מן המתנות לא עשה ולא כלום אף דמים האמורים בחוץ נראה למי דומה דנין חוץ מחוץ ואין דנין חוץ מבפנים 1 או כלך לדרך זו דנין חטאת וארבע קרנות מחטאת וארבע קרנות תלמוד לומר 2 וכפר וכפר (מפני הדין) וכפר אע"פ שלא נתן אלא שלש וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים וכפר אע"פ שלא אלא אחת והאי מיבעי ליה לגופיה אמר רבא בר אדא מרי אסברא לי אמר קרא וכפר ונסכלה זו היא כפרה זו היא סליחה אימא וכפר אע"פ שלא נתן אלא שלש למעלה ואחת למטה וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים למטה 1 ושתיים למעלה 2 וכפר אע"פ שלא נתן למעלה אלא כמטה אלא בר יצחק א"כ ביטלת תורת ארבע ה קרנות ואי רחמנא אמר ליבטלון אמר רבא 3 איזוהו דבר שצריך שלש הוא אומר אלו קרנות אימא וכפר אע"פ שלא נתן אלא אחת למעלה ושלש למטה לא מצינו דמים שחצייין למעלה וחצייין למטה ולא והתנן 4 הוזה ממונו אחת למעלה ושבע למטה 5 כמצליף 6 מאי כמצליף מחוי רב יהודה כמגנדנא 7 הוזה על טהרו של מוצח שבע פעמים

בית שמאי פרק רביעי זבחים

לח.

התם **חד קרא כוליה לגופיה**. לא דמי לקרנות דדרשינן תחילות דקרנות משמע מניינא אכל סוכות לא משמע מניין דפנות אלא משמע שמי סוכות הלכך אין לנו לדרוש תחילות וא"ע גצי אלהים (פסחדין דף ג:) דמשמע נמי מניין ולא דרשינן תחילות:

ארבעיין ותרתיין. חצי שבעים וחצי ארבעה עשר:

דבתיב בגדרתה. 111 פ' כשיעור נדמה יש לך להוסיף אנקצה יותר מן הזכר 111 וצפ' קמא דפסחדין (דף ד:) לא מניתי ליה להאי כנדמה:

דנין חטאת וארבע קרנות. תימה דאפילו חוץ מפנים צעי למילף משום חטאת וארבע קרנות כל שכן פנים מצפנים ולקמן ט' מצריך קרא לכל הפנימים דמעבדי ולא יליף מהדדי 1 דרש לפר ד 111 הכר כהן המשיח להקישו לפר העולם דצר של ציצור לומר דמעבדי 111 וציוס הכפורים צריך קרא: **ובכפר אע"פ** **שלא נתן למעלה אלא למטה**. תימה אמאי איפסיק מסדר שהתחיל לדרוש דהוה ליה למימר וכפר אע"פ שלא נתן 111 למעלה אלא אחת ושלג למטה וי"ל דלא משמע ליה לדרוש שיעשה למטה אלא צבכשר דמים הניתנין למטה ושמים למעלה וב' למטה דקאמר היינו שיעשה למטה 111 אחת שהיא שמים וכן וכפר אע"פ שנתן כולן למטה היינו כדין שאר דמים הניתנין למטה 111 אכל אי אמרת אחת למעלה ושלג למטה הוי למטה אחת שהיא שמים ואחת שהיא אחת פוסל 111 והיינו תרי שניי שרובו למטה וגם האחת אינו כמשפט דמים של מטה אכל שלג למעלה ואחת למטה אע"פ שאותה אחת אינו כמשפט אין קפידא כיון שהרוב למעלה ע"כ ומשני רבא איזוהו דצר שצריך שלג וכפר היו אומר זה קרנות פירוש דלדריך צמרי וכפר סגי דכיון דלא צעינן קרא לאחת למעלה ושלג למטה לפי שאינו כדין דמים הניתנין למטה אס כן שלג למעלה ואחת למטה נמי אע"ג דרובן למעלה לא ליצעי קרא לאין זה כדין הניתנין למטה שכל הניתנין למטה ממתנות ארבע הויא אחת שהיא שמים ופריך ואימא וכפר אע"פ שלא נתן אלא אחת למעלה ושלג למטה 111 ולא כולן למטה ולא אחש צבכשר זו דטוב להכשיר אחת למעלה 111 מעולן למטה: (הגה"ה מוספת ודברי רש"י יש לפרש 111 דצבירא ליה כיון דוכפר שלישי אחי לשלג למטה כיון דהרוב למטה כשר הוא הדין כולן למטה ומשני איזוהו דצר שצריך שלג וכפר כו' ולדצריך ארבע וכפר היה לו ליכתוב והוא הדין שכן אינו טוב והדר פריך ודילמא שלג למטה דוקא כשר ולא כולן מיהו לישנא דלריך שלג דמשמע ודלצריך אינו צריך שלג 111 משמע כפי' התוס'. ע"כ הגה"ה וצריך לדקדק ואמר לא דרשינן להני 111 וכפר אע"פ שלא נתן לקרנות כלומר כחצוה וכפר אע"פ שלא נתן כחצאצא 111 וכפר אע"פ שלא נתן ארבע מתנות אלא שמים שהן ד' וזה אין להקשות דהכא דרשינן וכפר לגמרי ואפילו צשר שרי צבכילה ולעיל צפרק שני (דף כו:) דרשינן לכפרה נתמיו ולא לדצר אחר דיש לחלק צין לכפר צין לוכפר:

כמצליף. תימה ומאי ס"ד דמקשה הא בהדיא קתני **חבי בסיפא ביובא פ'** **הוציאיו** 111 דו (דף גג:) דתנן לא היה מתכוין להזות ולא למעלה ולא למטה אלא כמצליף וי"ל שצא למדך דהאי כמגליף כמגנדנא והכל במקום אחד וכמו שמפרש צערוך כמגנדנא שממים ידו ואינו מכה עד שיורד ירושלמי 111 מגליף כמעצבר פ' צערוך 111 שטטה ידו עד טיבורו: **מאי לאו אפצניה** **דמוצה**. ואס כן מצינו דמים חציין למעלה וחציין למטה דמתחלה נתן 111 אקרנות ואחר כך לחצי המוצח. מוספות. ורש"י מפרש בע"א:

מלאי

התם א (ב) חד קרא כוליה לגופיה וחד לסככה אתאי הלכתא וגרעתה לשלישית ואוקימתה אטפח אלא מעתה יוטמאה שבועים שבעים ב אהני קרא ואהני מסורת ארבעים ותרין בעיא למיתב שאני התם דכתיב יגדרתה ותנא מייתי לה מהכא ב 26 וכפר 3 וכפר 4 וכפר מפני הדין שיכול ד והלא דין הוא נאמרו דמים למטה ונאמרו דמים למעלה מה מתן ה דמים האמורים למטה שנתנן במתנה כיפר אף דמים האמורים למעלה שנתנן במתנה אחת כיפר או כלך לדרך זו נאמרו דמים בפנים ונאמרו דמים בחוץ מה דמים האמורים בפנים 3 חיסר אחת מן המתנות לא עשה ולא כלום אף דמים האמורים בחוץ נראה למי דומה דנין חוץ מחוץ ואין דנין חוץ מבפנים 1 או כלך לדרך זו דנין חטאת וארבע קרנות מחטאת וארבע קרנות תלמוד לומר 2 וכפר וכפר (מפני הדין) וכפר אע"פ שלא נתן אלא שלש וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים וכפר אע"פ שלא אלא אחת והאי מיבעי ליה לגופיה אמר רבא בר אדא מרי אסברא לי אמר קרא וכפר ונסכלה זו היא כפרה זו היא סליחה אימא וכפר אע"פ שלא נתן אלא שלש למעלה ואחת למטה וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים וכפר אע"פ שלא נתן אלא שתיים למטה 1 ושתיים למעלה 2 וכפר אע"פ שלא נתן למעלה אלא כמטה אלא בר יצחק א"כ ביטלת תורת ארבע ה קרנות ואי רחמנא אמר ליבטלון אמר רבא 3 איזוהו דבר שצריך שלש הוא אומר אלו קרנות אימא וכפר אע"פ שלא נתן אלא אחת למעלה ושלש למטה לא מצינו דמים שחצייין למעלה וחצייין למטה ולא והתנן 4 הוזה ממונו אחת למעלה ושבע למטה 5 כמצליף 6 מאי כמצליף מחוי רב יהודה כמגנדנא 7 הוזה על טהרו של מוצח שבע פעמים

עין משפט ונר מצוה

יב אב מיי פ"ג מהל' עבודת יוסי' הלכה ה:

תורה אור השלם

- ואם נקבה תלד וקטנאה צבעים בנקותה וששים יום וישטת ימים תשב על דמי קטנאה: ויקרא יב, ה
- ואת כל חלבן וקטיר המזבחה בחלב וזבח השלמים וכפר עליו הבחן מחטאתו ונסכלה לו: ויקרא ד, כו
- ואת כל חלבך וקטיר באשר חוסר חלב מעל זבח השלמים וקטירי הבחן המזבחה לריח ניחוח ליהודי וכפר עליו הבחן ונסכלה לו: ויקרא ד, לא
- ואת כל חלבך וקטיר באשר חוסר חלב מבשר מזבח השלמים וקטירי הבחן אהם המזבחה עד אשי וזוהו וכפר עליו הבחן על חטאתו אשר קטא ונסכלה לו: ויקרא ד, לה

מוסף רש"י

חד קרא כוליה לגופיה. דלון דרשינן מחטאת. פסוק הנאמר ראשון שיל לדרשה אלא למשמעו אלא (סוכה ו): ותנא מיייתי לה מהבא. כן קרי שיתת תהלתד כשמחילין האמוראין לזרזא טעם מן המקור, ויש מהל של כרימא למד איתו ממקום אחר נקט הכי, כלומר האמוראין למדויו ממלן והתנא למד ממלן (ב"צה ו): **וכפר וכפר**. צשעיר נשיא וצשעירה דחיד וצבכסה דחיד כתיב, ושמענו סגיי צבכסה אחת דמפרש: **מפני** **הדין**. הולכרי ליכנס כולן, דלא לא הוי כתיבי הוי מיינתא מדיעא דטולא מחנות ומעבדי, שיעול לא גרסינן: והלא דין הוא. דלא לעבד, למה לי לצייר צבכסה אחת סגיי: נאמרו דמים למטה. צפרסה למטה גצי חטאת טיפך דשיעית קול, דכתיב והוה מרס האטולא על קור המוצח, ונאמרו דמים למעלה. חטאת כהניה: שנתנן במתנה אחת כיפר. דכא לא כתיב קרנות. לשון אחר נאמרו דמים למטה, למטה מחוט הסיקרא טעולה ולמטה ואשם, ואמרי דמים למעלה, למעלה מחוט הסיקרא, דייטו חטאת כהמד דכתיבי בה קרנות, מה דמים האמורים למטה שנתנן במתנה אחת כיפר, דכא אפילו ב"ש מדוי צבאר קרנות, דכתיב ודס וצתין ישפך. לשון אחר למטה צפרסה חטאות דויקרא צאשמות כתיב, לשון חלעני עיקר: נאמרו דמים בפנים. חטאות הפנימיות דפר כהן מוסיף והעלם דבר העשויין שבע חיות על הפסיות ועל מוצח הזכר, וכן וצח מתנה אחת מוס מעבבא כחיוור מקומן, ופיקא לן מקראי בהקומן רבה (ממחות כ), ועשה באשר עשה מה מ"ל כסולא כחאות. מלמד שאס חסר אחת מכל המתנות לא עשה כלום: ואל ויכיה חרין. דס האשם שאינו חטאות ולא נאמרו בה קרנות אלא צביר. ולישנא חטאת העוף נמי אינו חטאת וארבע קרנות, כלומר אע"פ ששמן חטאות לא נאמרו צו קרנות. ויכולן שמעתייה חטאות העוף לא סלקא לו (סנהדרין ד) **וכפר אע"פ** **שלא נתן אלא אחת**. מתנה כמימא דחטאת צבכסה ועלמה כפרה צדידה (קטן וצפ) כמצליף. האי למטה למעלה דמי לא אלאמנתי קאי, אלא ראשונה נתן תחילה כלפי מעלה והשבע מתמיו זו למטה חוץ כמגליף (יומא ו), צבורה זו מתת זו כל שמונה האות, כמגליף לא ידעתי לשוני (שם גג) כמגנדנא. ככלתי ב"ד המכה בצלושה זו למטה מוס שאינו מכה במקום אחד. וגלון מגליף לא ידע לי (שם וט): **או:** מכה בצלושה שמתחיל מן הכתמים ומכה וואץ למטה (שם וט) הוזה על טהרו של מוצח. אחר שגמר מתנות הקרנות מזה עליו שבע פעמים, דכתיבי הוה עליו מן הדס וגו' (שם וט):

מלאי

שיטה מקובצת **אימא** **וכפר** **אע"פ** **שלא נתן אלא למעלה**. ואי'ת לעיל מעיקרא נמי למה לא קאמר כמו שאמר השם ויבא כחלש. שהיה לו לפרש ולדרוש וכפר אע"פ שגם נתן אלא אחת למעלה וכי' וי"ל דאין צבכא שיכפר אלא צבכשר דמים הניתנים למטה ושלג למטה לא אשכחן (אי' אחת שכן שמים למטה) ובכאן נמי אס נתנם למטה אחת שכן שמים כיפר אכל ג' למטה דייטוי אחת שהיא אחת ואחת שהיא שמים לא כיפר שגם מצינו בהוה הכשר דמים. וקאמא אי'כ טעמא ד' קריות כן כתיב בכל הכפרים וגדלה דהיי' כיון שבתא לדרוש כן אע"פ שגם נתן כולן אלא למטה אי'כ על מוס כתיב ד' מתנות עב' ד' קרנות שהיו אינו טומא אפי' קרא למטה שכן טומא כשר אי'כ ארבעה וכפר (והיה ליה למכתב) כו'. וקשה דל"כ הו"ל איה דבר שאינו צריך אלא ג'. ועוד דכא לא שייך לדרוש קרא להכשיר אחת למעלה וג' למטה כדפי' והכי לא כתיב ד' וכפר וי' עד מכלין 111 למטה לבטל כל הקרנות. והשתא כתיבי ג' וכפר כי טוב ויחד למר כן [שקלן] מתלטה ג' מתנות משא' עשה כלל. מיהו קשה קלמ מאי ס"ד פקדת המקשה שגם היה מצריך קרא למעט אחת למעלה וג' למטה והיה מצריך קרא למעט ג' למעלה ואחת למטה, הלא לא מצינו אחת למטה צבכשר דמים כמו ג' למטה. ואמר מוסי ש' דהיו טובר דלאת למטה ויו שפיר צבכשר דמים הניתנים למטה כיון כסור ומעשר וספח שניתנים במתנה אחת למטה, ומי' שפיר קאמר רבא איה דבר אהין ג' כדפי' לדליין לא איצטריך כי אס שמים דמהאי טעמא דלא איצטריך קרא למעט ג' למטה לא יצטרך קרא למעט אחת, ואפי' דלאשכחן צבור ומעשר וספח שניתנים במתנה אחת למטה מ"מ לא דמי דהתם ליכא כסום מקוץ קרן מתנה אחת למטה אכל הדי' שטעונין ד' מתנות דג' למעלה ואחת למטה לא אשכחן. ועי"ל דכסרת המקשה בג' למעלה ואחת למטה כיון שצריך למעלה שפיר טעי:

עין משפט נר מצוה

יג א מיי פ"ג מהלכות ספולי
המקדשין הלכה א:
יד ב מיי פ"ו שם הלכה א:
בז ג מיי פ"ד מהלכות מעשה הקרנות הלכה א
[פ"ג מהלכות פסח"מ הלכה ה]:

ד פ"ג מהלכות פסח"מ הלכה ד:
בז ה מיי פ"ו מהל' מעה"ק הל"ג ופ"ג מהל' פסח"מ הלכה ו:
זו ו מיי פ"ח מהלכות מעשה הקרנות הלכה ו:
יח ז מיי שם הלכה ז:

תורה אור השלם

- ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו במעשה לבנת הספיר וכעצם השמים שבות כו. י לטורה:
2. כל אשר יגע בכשרה יקדש ואשר יזה מוקדה על הכהן אשר יזה יקדח תבסב במקום קדש: ויקרא ו. כ

מוסף רש"י
אפליגה דמוזבז. נגד **אמלע** גובה קרוי (ומא' טו): **ישראל**. מתנוט על זכרים שאח צחצי היס (טו טז): ויון דשנב האות הוה המזא, לא אפשר למאס' שלא יחא מן' לא למעל' ולא למעט': **אגילוייה**. על גג, ומא' לטון טהור: על שם שמתה ומהנה הקטנות ששפך עליו בנדר ותומיו אלץ ואלץ ומה על מקום הגילוי: כדכתיב ויטעל בשמים לטהר, כמו לטהר (טו טז): **אשר יזה חתוב**. למאמר אשר יזה מדם טעמ' לטהר, דעיינן לא נעשית מלחמ, היחא הוא כשיתו ממנו על הכהן קודם זריקה או בשעת זריקה טעון כיסוס, ולא שכבר היה, דללאר האהא אף המזר טעון כיסוס, דמלאר שמוק צין וקרו שער צין וקרו פסול, צין שער כיסוס (משנה ה.) שירי הדם. ש' חטאת טעונת שפיכה ליסוד (קטן קי):

שיטה מקובצת
באי לא אפליגה דמוזבז. פ"ה כנגד כו. וקשה כיון דלטי מחזין הוי כמנגולא. לכן נראה ל"י חזי כסן דמריך משוס שכבר נתן ד' קרית' למעלה ואח"כ נתון שגב על ימי' התנוח' דהוי למטה. ומשני לא אפליגה, ר"ל על גילוייה והכל היה למעלה על הקרנות ומעל גג מכות, וקרי ליה טהור על שפתי טטהור ומפיסה תחלה הדמיון שפתי: **הא בני ר' נחמיה** הארס והשפא מלא דלראי ליסוד טעון כיסוס ומ"מ מן הקרן צין טעון כיסוס אפי' נגד מכות, וקרי ליה טהור על אצל שירים צין מלחמ נעשית עד ששפכו ליסוד (שחר"פ): **תורה' הגהה** הא בני ר' נחמיה היא מירש הקונטרס כו. י"ב ונתקנה דקדושת היא לאסוקי מדרב פסא, אלא אלא כותר לא איירי בעממא דידך דהא מני ר' נחמיה היא כלומר דמחייב בחון בשירים וה"ה נמי גבי' מתנות שחטאת טעונת כסוס, אבל לרבנן דלא מחייב בשירים משום חון היה נמי דלטי טעון כסוס גבי' מתנות ולא חפשיט מורי לרבנן. ולא טורח דל"י ה"ל אלא. ועוד דבסמון מיימי למלחמה (לרב) [דרבנן] פפא דקאמרי לא שהיא ולא מפגלא כסוס, ועוד דלכסס ריהטא חשמה דשמיאי הוא לרב פסא. לכן נראה דשמיאי הוא ודין הא מני ר' נחמיה הוא וכו' הכי דלשכתן כיסוס כו: **בא"ד** ובוהלא שמיא קיימי' סתירתא דר"ש ודשניי אלא כי' תניא ההוא ברבסי' הפנימיים ודבריו רבינו. י"ב פ"י מניא היא בדמים הפנימים ולעולם אימא לן בשירים ומתאן דלאר לקמן שירים הפנימים מעבדין הלכך שמיאי לפנינן ולענין מון ולענין כיסוס אלא לעולם לא אישפוטא ליה כרב פפא דמים החלוטים:

לח:

וּלִיתַּנְיִיָּה גְבִי קוּלִי בֵּית שְׁמַאי. פ"י רש"י בן דסבר דשמי מתנות מפגלות ולא אחת דאין מפגלים צחצי מתיר בן ווא"ת אימא מפגלות היינו צאחת מהן ולצית הלל דראשונה דווקא ולכולהו מפגלין צחצי מתיר וא"כ בן אף צפיגול יזמינן דהוי חומרא לצ"ש אס נתן ראשונה כמיקנה ושניה חון לזמנה הוי פיגול ולצ"ה אינו פיגול כדאמר במתני' וצ"ל בן מדקאמרי בן בית הלל ראשונה מפגלת מכלל דלצ"ש לא מפגלא דהוה ליה למימר בראשונה ולא צשניה ותו י"ל דומיא דמתירות דהיינו דשמיאן דווקא הוי מפגלות וה"ר יצחק כתב בן דכן מוכח בתוספתא בזה"ל א"ר אלעזר בן יעקב דבר בן זה מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל שמי מתנות שחטאת מכשירות ומפגלות כיצד אחת שלא בזמנה ונשפך הדם פסול ואין זו כרת דברי צ"ש וזית הלל אומרים פיגול ויש זו כרת אלמא צאחת אין זו פיגול לצ"ש ומשמע משום דנשפך הדם ולא קרבו כל מתיריו אבל אס לא נשפך הדם ונתן השניה כמיקנה הוי פיגול דמפגלי' צחצי מתיר ולא כפי' רש"י ולצית הלל פיגול דקרבו כל מתיריו או שמה אפי' לא נשפך ונתן השני' כמיקנה נמי אינו פיגול לצ"ש דאין מפגלין צחצי מתיר ונשפך דקתי משום בית הלל אשמועינן דהיינו קרבו כל מתיריו השתא ה' ממנה נשפך צין סברי לא' בית שמאי מפגלין צחצי מתיר הוו לקולא אכתי לא' קשיא לי למא תיכר כי איתשיל בשבילה היתרא איתשל אפי' כי איתשיל צפיגול הוי בית שמאי לחומרא היכא דלא נשפך ונתן ראשונה כמיקנה והשניה צפיגול דמפגלין צחצי מתיר וליכא לא למימר דנשפך דווקא הוי מקולי צ"ש דלמא ליה למימר צעדות קולא דנשפך כיון דכלא נשפך הוי חומרא ויש לומר דהאי גוונא אינו

שנוי ראשונה ולא צברייתא צפירוס אבל לישנא דצרייתא בנשפך הוי לקולא לצית שמאי לכך פריך ליתני' צעדות:
הגה"ה **הא בני רבי נחמיה היא דאמר שירים**. ולפירוש ה' הקונטרס שנדחה סיעתא דרב פפא קשה דהוה ליה למימר אלא ולכוס ריהטא שניורא הוא אליבא דרב פפא והיינו טעמא דכיון דלשכתן לרבי נחמיה דטעון כיצוס היכא דחייב בחון לרב לא' פפא נמי כיון דחייב בחון צג' מתנות שחטאת הוא הדין דטעון כיצוס דכיוס וחיוצ לא' חון חדא מילתא היא דששיתא ששל זה לא הוצרך ראייה לא' ופריך אימר דשמעת ליה לר' נחמיה לענין העלאה כו' לענין כיצוס מי שמעת ליה ואס כן לא דייקינן הא מן הראוי ליסוד והוא הדין דלא תידוק הא מן הראוי לקרן ומשני אין והתניא כו' וכולה סוגיא לקיומי סיעתא דרב פפא עד לבסוף דמשני אלא כי תניא היא בדמים הפנימיים דנדחו דצביו (תוספות) ומיהו לא' כל זה אמר רב פפא לקיים דצביו בחטאות ב' הפנימיות ולהכי מחשבה מועלת צהן ומיירי צשירים דמשמע לישנא דצרייתא ב' דנשפכים ליסוד ולא צשלש מתנות דכיון דאיירי בפנימיות כך שזה כמו מתנה ראשונה כיון דכל ארבע מעבדות לכולי עלמא ולא הוי קרי להו נשפצין ליסוד וצסיפא לא מזי לפלוגי בדמים החלוטים דרבי נחמיה היא דחייב צשיריהם בחון ואס כן לא מצי למימי תלתא פטור:

הגה"ה **ויש מפרש הא מני רבי נחמיה היא כו'**. ואמאי סיפא דהא מן הראוי ליסוד כמו רבי נחמיה ורישא דהא מן הראוי לקרן כרבנן ואשכתן כי האי גוונא צפ' שמי הלחם [נמחות כה': ד' דמא א] ואפיייתו צפנים אלמא תנור מקדש ואין דוחות את השבת איפסלי להו צלינה וכן צרייתא דריש טבול יוס (לקמן דף ק:) היום שמועה כיום קצורה וכו'. ושקיל וטרי עד אלא כי תניא היא צשלש מתנות שחטאת וגרס ב' אלא בצספרים מדוייקים והוי סיעתא דרב פפא מהך בצרייתא ולא מקמייתא ולפי שיטה זו יש ליישב כולה סוגיא ובקונטרס פירש כולה שמעתא צע"א:

הגה"ה **ויש מפרש הא מני רבי נחמיה היא כו'**. ואמאי סיפא דהא מן הראוי ליסוד כו' רבי נחמיה ורישא דהא מן הראוי לקרן כרבנן ואשכתן כי האי גוונא צפ' שמי הלחם [נמחות כה': ד' דמא א] ואפיייתו צפנים אלמא תנור מקדש ואין דוחות את השבת איפסלי להו צלינה וכן צרייתא דריש טבול יוס (לקמן דף ק:) היום שמועה כיום קצורה וכו'. ושקיל וטרי עד אלא כי תניא היא צשלש מתנות שחטאת וגרס ב' אלא בצספרים מדוייקים והוי סיעתא דרב פפא מהך בצרייתא ולא מקמייתא ולפי שיטה זו יש ליישב כולה סוגיא ובקונטרס פירש כולה שמעתא צע"א:

לא איירא טעמא דידך דהא ב' רבי נחמיה היא דאפילו צשירים בחון חייב אלמא דס בא' קחשצי להו: מידי דהוי אאיצרים.

בית שמאי פרק רביעי זבחים

מאי לאו אפליגה דמוזבז. כנגד חצי גוציה ואי אפשר לזמאס שלא יהא מקחלס למעלה ומקחלס למטה: **טיהרא**. זכרים ה': **לא אגילוויי דמוזבז**. על ה' גגו של מוזבז שהיה מטהרו מחילה מדשן שעליו ומגלה את גגו על ה' שמתהרו ומייפסו קרי ליה טהרו כדכתיב וטהרו ה' והא **אינא שירים**. שנשפכים ליסוד ועיקר המתנות למעלה: **שירים לא מעבדי**. כפרה ואנן צדמים המעבדים קאמרינן דלא מזינו חציין למעלה וחציין למטה: **דאינא למ"ד מעבדי**. לקמן בציורו מקומן (דף גכ.) ועיקר המתנות צקרנות הפנימי דהיינו למעלה והשירים ציסוד מוזבז החלוץ דהיינו למטה: **בחד מקוס**. במוזבז אחד: **שפי מסנות שחטאת מסירוס**.

כל זמן שלא ניתן ה' שמים לא הותרו צימורין להקטירה ולא הצביר לאליה: **ומפגלות**. אס נתן שמיאן במחשבת פיגול אבל אחת צשמיקה ואחת במחשבה לא פיגול שאין מפגלין צחצי מתיר: **לפנייה**. להך פלוגמא צעדות גבי קולי בית שמאי שכולן נסדרו צמשנת עדיות והא נמי קולי צ"ש הוא דלצ"ש לא פיגול אלא אס כן חישב צשמיאן ולצית הלל פיגול צאחת מהן: **כי אישפיל**. משנה ה' צצית המדרש מחילה ומחלקו עליה בית שמאי וצ"ה: **לפיסורא אישפיל**. לענין היתר השער והאימורין נשאלה שעמד השואל ושאל נתן מתנה אחת צחטאת ונשפך הדם הותרו האימורין והשער או לא הותרו עמדת בית שמאי ופסלו עמדת צ"ה והכשירו דהוי להו צ"ש ה' חומרא ומינה גמרינן דכיון דאינה מתרת לצדה אינה מפגלת: **אמר רבי יוחנן שלש מעטות**. אחרות ב' שחטאת אין צאזא צלילה ואע"פ שאין מעבדים ולא זריקה גמורה היא מיהו דס נפסל צשקיעתא חמה דללקמן [דף טז.] ואין מעלין ה' לגבי מוזבז כמחילה: **צאזא לחמר מיסא**. אס נתן מתנה ראשונה ומתו צעליה כצר כפר בראשונה ואין שם חטאת גמורה על הדם עוד לפסול משום חטאת שמתו צעליה: **יש מהן כסחלסו**. יש מדברים צצמורת דמים שהשלש מתנות כמתנה ראשונה א' ויש דברים שהן צמורת שירי הדם: **הזריק אותן בחון חייב שהרי ראויים לפנים צמורת זריקה גמורה**. ואסור ליתנן צלילה דנפסלו מלזרוק והא זריקה היא. וזר חייב עליהן מימה צפנים. וטעונות כלי שרת ומתנה ב' א' אלצע. וכיוס אס ניתו מדס החטאת על הצגד לאחר שנתן צמתנה א' אחת טעון כיצוס כדכתיב ואשר יזה מדמה וגו' כאליו ניתו קודם לכן ד' אבל אס נתן כל מתנותיה ואח"כ ניתו מן השירים אין טעון כיצוס כדאמרינן צשמעמי' אשר יזה פרט לזה שכבר הוזה: **שירים**. חטאת שקצבל דמה צצריצע כוסות וממן מתנה אחת מכל ב' אחד כולן נעשו שירים לישפך ליסוד אף הג' כוסות ב' שירים שלהן כמו הראשונים ה': **כסחלסו**. כמתנה הראשונה: **מיסא**. צאזא לאחר מימה כדאמר לעיל: **לא שלש**. צצר שכבר הותר: **ולא מפגלא**. אס נתן הראשונה צשמיקה והשלש במחשבה לא פיגול וכשר דרתנן במתני' [לעיל ה:]: **ולא עיילא**. אין להם תורת פסול כניסת פנים שאס נתן מתנה אחת בחון והכנים השאר להיכל לא נפסל ה' משום חטאת שנכנס דמה לפנים כדתיב לכפר בקודש (ויקרא ו) צבראי לכפרה הכתוב מדבר: **כסופן**. כשירים ה': **מנא אמיןא לה**. דטעונה כיצוס: **ניחו מן הזואר על הצגד אין טעון כיצוס**. כדאמרינן צפרק דס חטאת (לקמן דף קג.) אשר יזה צבראי להזאה יאל זה שלא נתקבל ככלי: **מן הקרן**. משנגע צקרן המוזבז ניתו על הצגד: **או מן היסוד**. משנשפכו שירים ליסוד ניתו מן היסוד לצגד: **אין טעון כיצוס**. כדאמרינן אשר יזה פרט לזה שכבר הוזה: **הא מן הראוי לקרן**. כל דהו ואפילו שלש מתנות שחטאות טעון כיצוס: **הא מן הראוי ליסוד**. כגון שירי הדם הראויין לישפך ליסוד: **טעון כיצוס**. צתמיה: **הא מני ר' נחמיה היא ב' כו'**. הא מילתא הש"ס קאמר לה ומסקנא דקושיין היא לאפוקי מדרב פפא כלומר מהא נמי טעון כיצוס: **שירי הדם**. אף של חטאות החלוטות שהקריבן דלאו דמים ניתוה המעלין ב' בחון חייב משום דחוו לפנים:

[והתניא

מסורת הש"ס

א) יומא טו. נט. טז. ב) תר' פ"ד ה"ד. א) וימא פ. מולין נג: קכ. צכורות ל: עפרין ס': יריש פאה פ"ו ה"ב, יומא פ"ח ה"ב, כתרבות פ"ח ה"א, ד) לקמן נג, ס) [שם מעלה ה' ה' א) לקמן לט. קיא. קיב, א) לקמן פא:

הגהות הב"ח
גכ' טהר טיהרא והוי פליגה דיומא: **גכ' רש"י ד"ה כי** איתשיל משנה זו צצחמ"ד: **גכ' ד"ה להימורא וכו' לחומרא:** **ד"ה מון הזריק וכו' ומתנת** קרן ואצבע כיבוס:

שינויי נוסחאות
א) צ"ל למ"ד (ש"ס): **ב)** בתחלתן ויש מהן כסופן ואיתשיל משנה זו צצחמ"ד: **גכ' רש"י ד"ה כי** איתשיל משנה זו צצחמ"ד: **גכ' ד"ה להימורא וכו' לחומרא:** **ד"ה מון הזריק וכו' ומתנת** קרן ואצבע כיבוס:

א) צ"ל למ"ד (ש"ס): **ב)** בתחלתן ויש מהן כסופן ואיתשיל משנה זו צצחמ"ד: **גכ' רש"י ד"ה כי** איתשיל משנה זו צצחמ"ד: **גכ' ד"ה להימורא וכו' לחומרא:** **ד"ה מון הזריק וכו' ומתנת** קרן ואצבע כיבוס: **ה)** צ"ל מן היסוד נמי מן היסוד הוא דאינו טעון כיבוס כל"ל (ש"ס): **ד)** צצחמ' דהוא חצי היום כל"ל (ש"ס): **ה)** על גילוי גגו (ש"ס): **ו)** ועל שם שמתהרו (ש"ס): **ז)** וטהרו נמחק, וצ"ל לטהור (ש"ס): **ח)** צ"ל נתן (ש"ס): **בא)** צ"ל אחרונות (ש"ס): **א)** צ"ל משלך פסולין (ש"ס): **א)** יאל כאן הס'ד ומס'ד ויש מהן כסופו ויש דברים כו' (גמיון): **בכ"י** הגי' ויש מדברים, ומלעיל): **גכ' צ"ל ומתנת אצבע** (שסכ"י): **גכ' צ"ל מתנה** (ש"ס): **ד)** צכ"ס טסף ששרי אף שלש מתנות האחרונות ראיות להזיה ואשר יזה קרינא בהו: **בא)** גנלין מדפס דל"ל מאחר. וצ"ב: **בא)** כוסות של שלש מתנות אחרונות יש להן שירים כמו הראשונם כל"ל (ש"ס): **ה)** דצ"ו רפ"ע וצ"ח הראשונה (וכ"ה צ"ק ורש"י): **ה)** צ"ל דיוק כשירים (ש"ס): **ה)** דיא. כולה הא מילתא כו' כל"ל (ש"ס): **בא)** צ"ל דהא מני (ש"ס): **בא)** דס גמור (ש"ס): **בב)** צ"ל והמקין (ש"ס): **בב)** מינות פיי רש"י, הספסת מהרש"ק: **בכ'** צס"מ טסף וצ"ה סברי דקמייתא חשיבא שפיר מותר שלם: **בכא)** ס"א והוי ב"ש נמי למתנות דב"ש ב' מתנות מפגלות או דארו זו ורצ"ה כו' (ש"ס): **בא)** צ"ל וצ"ל (ד"י): **בא)** מדקאמרי ב"ה אחת שחטאת מפגלת דהיינו ראשונה מכלל דב"ש אותה אחת לא מפגלא דאל"כ הו"ל למימר אין מותר ומפגל אלא הראשונה כו' (ש"ס): **וגי' צ"ק** מדרלא קאמרי ב"ה הראשונה למתנות מכלל דב"ש לא מפגלא דא"כ הו"ל למימר כו' [בח' מינות כרב בן מוכח, הנהה מהרש"ק, וטוס ש"מ וה"ר יצחק מצא בתוספתא דהרי"ם: **בבא)** ס"א דבר אחר מקולי (שכ"י, וצ"ה בתוספתא): **ל)** צ"ל והשתא (ש"ס וצ"ק): **א)** גי' צ"ק אפילו סברי. וגי' ש"מ בין סברי ב"ש וכו' בין לא סברי הווי וכו': **לכ)** צ"ל ואכתי (צ"ק): **לג)** הנוסח שלפנינו הוא ע"פ רש"י, וצ"ק הגיה עפ"י ד"י ולימא דנשפך כו' ולמה ליה למימר כו': **לד)** צ"ל לפירוש (כ"י): **לח)** לרבנן נמי כל"ל, ומינות לרב פפא נמחק (ש"ס): **לדב':** **לח)** גי' צ"ק והיובב חרין וטעון כיבוס דהוא היא מילתא דפשיטא היא ועל זה כו': **לח)** צס"מ טסף דמהאי לא פליגי רבנן עליה דר' נחמיה: **לח)** ומיהו ג"ל דגם זה אמר כל"ל (ש"ס): **ועי' פ"מ ח"ג** וטסיק' צצאור דבני המוס': **הל)** מינות בחטאות הפנימיות נמחק (צ"ק). וצס"מ גורס בדמים הפנימיים: **בא)** דבריייתא טעונין יסוד כל"ל (ש"ס): **בא)** דרייק מדרבנן ואפיתו כל"ל (שכ"י): **בב)** וגרסינן (ש"ס):

